

یک کارشناس بازار سرمایه با سنا مطرح کرد:

از حرف تا عمل: راهکارهای عملی برای به ارزش رساندن صندوق‌های داراییکم و پالایش یکم

راه‌حل‌های سازمان بورس برای برون رفت صندوق‌های داراییکم و پالایش یکم از وضعیت فعلی بسیار حرفه‌ای و دقیقی مطرح شده اما راه‌حل‌های دیگری هم وجود دارد که می‌تواند ضرر و زیان سهامداران این صندوق‌ها را جبران کند. به عنوان مثال برای کسانی که در پذیرهنویسی دارا و پالایش یکم شرکت کرده و در حال حاضر هم مالک یونیت‌ها هستند باید یونیت‌های جایزه‌ای منتشر شود تا دولت بتواند از طریق تزریق منابع به این صندوق و یا تزریق سهام جدید به صندوق‌ها، یونیت‌های جدیدی منتشر کند تا یونیت‌های جدید، جبران خسارت را انجام دهند.

به گزارش خبرنگاران گروه بورس، بانک و بیمه گزارش خبر، ماجرای صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله یا همان ETF‌های دولت مدت‌هاست که موضوع بحث است. صندوق‌هایی که در روزهای اوج بورس به مردم با تخفیف‌های ویژه عرضه شد و قرار بود عدالت را برقرار کند و دولت از این محل تامین ۲۰ هزار میلیاردی داشت، اما حدود دو سال است که این صندوق‌ها در ضرر به سر می‌برند و حتی روزهای صعودی بازار طی این دو سال نیز باعث نشد این صندوق‌ها به ارزش ذاتی یا همان NAV برسند.

در راستای بازگرداندن این صندوق‌ها به ارزش ذاتی در ماه‌های گذشته، سازمان بورس و اوراق بهادار راهکارهای سه‌گانه‌ای را در راستای نزدیک‌تر شدن صندوق‌های پالایش یکم و دارا یکم به ارزش ذاتی خود در هیئت مدیره جمع‌بندی و پیشنهاد کرده است.

علیرضا قدرتی، کارشناس ارشد بازار سرمایه در پاسخ به این سوال که راه‌حل این موضوع چیست؟ و آیا سازمان بورس با این طرح موفق به جبران زیان سهامداران این صندوق‌ها خواهد شد؟

به خبرنگار پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا) گفت: اوایل فروردین ماجرا سال ۱۳۹۹ بود که شورای عالی بورس مصوبه‌ای مبنی بر فروش باقیمانده سهام دولت در بانک‌ها ارائه داد و از آن تاریخ صندوق داراییکم متولد شد.

وی افزود: در روزهایی که شاخص کل بورس برای گذر از مرز دو میلیون واحد کمین کرده بود، وعده عرضه سه صندوق دولتی در قالب ETF از سوی دولت‌مدان داده و قرار شد صندوق نخست بانکی و بیمه‌ای، صندوق دوم پالایشی و صندوق سوم خودرویی و فلزی باشد. در واقع دولت بنا داشت باقیمانده سهم خود در برخی بانک‌ها، بیمه‌ها، پالایشگاه‌ها، شرکت‌های خودرویی و فولادی را در بازار عرضه و از این طریق سهام خود را به مردم واگذار کند.

به گفته این کارشناس، در این راستا صندوق اول با نام دارا یکم در اوایل تابستان سال ۱۳۹۹ عرضه و در سوم تیرماه قابل معامله شد. در واقع وزارت امور اقتصادی و دارایی وقت از طریق این واگذاری، به نمایندگی از دولت، باقیمانده سهام خود در بانک‌های ملت، تجارت و صادرات ایران و بیمه‌های البرز و اتکایی امین را واگذار کرد.

قدرتی عنوان کرد: در پذیرهنویسی صندوق داراییکم ۳ میلیون نفر مشارکت کردند. صندوقی که هم راستا با روزهای صعودی بازار سرمایه، بازدهی چشمگیری داشت و حدود ۶ هزار میلیارد تومان منابع از این محل نصیب دولت شد.

این کارشناس بازار سرمایه اظهار کرد: تقریباً دو ماه پس از پذیرهنویسی دولت، یونیت داراییکم قابل معامله شد و حتی تا ۳۶ هزار تومان هم افزایش یافت و در آن زمان بحث صندوق دارا دوم هم مطرح شد و سپس به پالایش یکم تغییر نام داد.

وی افزود: در شهریور ۹۹، دولت صندوق پالایش یکم را پذیرهنویسی و بیش از ۴ میلیون نفر در این صندوق پذیرهنویسی کردند و حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان منابع از این محل نصیب دولت شد.

قدرتی با بیان اینکه اما عمر این سود طولانی نبود و سقوط‌های پی در پی بازار، این صندوق را هم با چالش سنگین مواجه کرد و دیوار اعتماد بین دولت و مردم به یکباره فرو ریخت.

وی در پاسخ به این سوال که پیشنهاد سه‌گانه سازمان بورس، ضرر سهامداران این صندوق‌ها را جبران می‌کند یا خیر؟ عنوان کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار راهکارهای سه‌گانه‌ای را در راستای نزدیک‌تر شدن صندوق‌های پالایش یکم و دارا یکم به ارزش ذاتی خود در هیئت مدیره جمع‌بندی و پیشنهاد کرده که می‌توان به اعمال حق رای به سهامداران اشاره کرد.

کارشناس ارشد بازار سرمایه ادامه داد: براساس این پیشنهاد، اشخاص غیردولتی سهامدار این صندوق‌ها باید بتوانند در صندوق‌ها اعمال رأی کنند. پیش از این تنها دولت امکان تاثیرگذاری مستقیم در مجمع صندوق‌ها را داشت و سایر سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی امکان مشارکت در تصمیم‌گیری این صندوق‌ها را نداشتند.

وی بیان کرد: سازمان بورس در پیشنهادی دیگر مطرح کرد که این ETF‌ها به صندوق‌های فعال و بخشی تبدیل شوند؛ به این معنی که صندوق‌ها می‌توانند ترکیب سبد سهام را تغییر داده و بازارگردان نیز داشته باشند. که با اجرای پیشنهاد حاضر، امکان تغییر ترکیب سبد سهام و استفاده از پتانسیل بازارگردان نیز برای آنها فراهم خواهد شد.

قدرتی گفت: امکان فروش واحدهای ممتاز این صندوق‌ها در یک مزایده و واگذاری آن به بخش خصوصی برای جذب نقدینگی بیشتر، یکی دیگر از پیشنهادهای مطرح شده در این خصوص است. این پیشنهاد نیز در راستای پیشنهاد اول بوده و امکان فروش واحدهای ممتاز را به منظور جذب منابع جدید و به کارگیری در اداره صندوق به منظور افزایش قدرت مانور سرمایه‌گذاری مطرح شده است.

به گفته این کارشناس، خوشبختانه راه‌حل‌های موجود بسیار حرفه‌ای و دقیقی مطرح شده اما راه‌حل‌های دیگری هم وجود دارد که می‌تواند ضرر و زیان سهامداران این صندوق‌ها را جبران کند.

وی درباره دیگر راه‌حل‌ها، خاطر نشان کرد: برای کسانی که در پذیرهنویسی شرکت کرده و در حال حاضر هم مالک یونیت‌ها هستند باید یونیت‌های جایزه‌ای منتشر شود تا دولت بتواند از طریق تزریق منابع به این صندوق و یا تزریق سهام جدید به صندوق‌ها، یونیت‌های جدیدی منتشر کند تا یونیت‌های جدید، جبران خسارت را انجام دهند.

قدرتی به انتشار اوراق تبعی در بازه زمانی یکساله برای جبران خسارت هم اشاره کرد و گفت: راه‌حل‌های زیادی برای این موضوع وجود دارد اما امیدوارم عملکرد بهتر باشد اما امیدواریم ساختار سیاست‌گذاری‌ها در این مورد وارد شده و به راه‌حل‌ها توجه شود و به طور قطع سازمان بورس برای احیا و

ترمیم اعتماد از دست رفته سهامداران اقدامات قابل توجهی می‌کند.

منبع: پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)